

דת ומדינה: מוצא מן הסכך

מאת פרופ' אריאל רוזנצבי

אי תלותה של חרת במדינה חיונית לדת ולהשפעתה בקהילה יותר מאשר למדינה • פתרון אפשרי של הבעיה מצוי בהצעת החוקה שגובשה באוניברסיטת תל אביב

הכותב הוא פרופסור למשפטים באוניברסיטת תל אביב ובמילוי

אין כל ניכור בין עבודת ה' לבין חיי ציבור מתוקים, הרישן הוא נהג בין מבורח שלטונית ראויה נהנה לקדם חרות ומצוות יחד מהמטרת רופפת ובלתי צוריקת. התנגדות הקרקעית לחוקה, בנוסחה זו או אחרת, מנציחה את המורשת הקיימת הבלתי מתוקה, ותחת המטרה של עקרונות דתיים בלבד.

גם חמברה הישראלית למדה זאת היטב. כתי הקולנוע נפתחו בככת בניגוד לחוקי העצה, החרי עמדה נכבדת ניתנים כיוצא בזה, איבוד נישואין על פמלי חיתון נעקפו וחברו. נישואין אחרים שנערכו מחוץ לישראל, אלה חן רק דוכנאות אחרות מני רבות.

(כאמור זו כתי) לעקרון חופש הבחירה.

הסירוב להשתמש בכוח חיצוני לכפות ולכבו מעיר על מצאית המורה על מגבלות של חברה ומקדמית כמו גם על הליכה כע' קבוע מושג החברה החופשית המאפיינת את דת ישראל.

הקוהות המשיגה היא שהחיימה אינו זכאי על סמכותה של דת ישראל ועל חובותיה לבע ישראל. כוחה נעדרת אלה חפץ במצבן בשי מרות שבת וגם בנישואין דתיים. חיתון שמה אילו חלק נדול יותר מן הציבור היה נכוד נחירה. אולם לא זה מוקד הבעיה.

לעומת תופעת אלה בולט יחס של כבוד לחוסר נתיבות נענות מצד חלק ניכר של הציבור החזרי ללא כל מניעה מצוות המילת סדר הפסח, ושבילות מכוונות פרסיות ביום והשירוש שסורים לקחה כל כפיה חיצונית. קיימת המורה על הכוונות, מנקטם שבו האכילוסיה ננקטת לה גם ללא חובה חוקית של שמירת קשורת. כפית ארדת ויחם שהיה בעיני ציבור מכוונת חסר כל משמעות אינה פועלה להציל אולם בעוד שתועלתה מיטטה, נזכה ומנכרת אותו כומר שאה מצדדים נתיים הנכבדת עליו.

שיטת ציור

הקוהות "דתית" אינה פועלה בעלת משמעות דתית. הולכה אינה נוקטת לחקיקה דתית ו לא נותנת למסדה ולמסגרתה דטר המשמעות החיות כלקצב של יותר נוכח המלקטיויות של העומדת הדתיות מתוך חוקה חופש לאר שרית דתיים נעשה. מבורח הן מכוונת באופן מלקטיוו. מרוערר הליהו פתוחים כלילות שבת באין מפרע, אך לא התאבאות. חפשי הרצה כשבתות פתוחים לחילול שבת מונע, אינטיגלי התורגל דר שום אדם ביחס הקדושו, אך על פני לוח תרבותית כפית "ביעשה" נר נשט מלחמה נרמות. רכב מרטי נע ברכים כיום השבת חפיות ציבור. יית ונכבדת כאין מפרע בכנישים, אך ואוטומטיים שובתים.

החוקה מעמיק

הדיון החרי אינו יוצא נכבד הכסות החיצונית של החיון - כפיות תוצאה משפטיית בלבד - היא קוצב חרתי בו כדי להסביר את חרתי דתי, מאידך, נגרעות תקלות רחיות המנעות ננגע גם ריטויה של חרת.

הציבור חרתי סבוק להגן לפחות על הסטטוס-קו. הוא רואה בו סיני מום בהכבדת ציבורו והחרי של מבורחה ולכשמינה איבוד גידול כור גידול ארנבת, מאבדור מבורח כשי עוף שלא נשחט הבלכה או מאיסור אבילת כשר פרה שנחגלה נקב בייאהה.

כפית סלקטיווית מולירה, מעצם ניכרת שמוש צמי או לפחות סבולין כבושנים דתיים וסבוח את רברי הנורה. היא יוצרת חמנה מופעית מועדות של דת ישראל ועל דת ישראל, והתנגדות כן לגילויים חיצוניים, אקראיים, כפיה סלקטיווית של נרמות על ציבור עין ומתנכר מסחירה את העושה תגלות כהרת. חרות ההתנגדות כפיה אדם ועולם, האחרות שבין חרת לדרך ארץ, החיוביות שכולכה השילוב המושגא שבין חורה נורמות מס פטיות, חובבת מסר וחבבה - חרבים הדת נתמסר בעיני הציבור החילוני כביטוי של צביעות, בצדוף קמנויות, חוסר הבנה בטיית למר כיום של החיר והאבדה והתקרבות נורמית חוסרת סובו.

מקורבותה של המדינה ברת חותרת תחת כסוס עצמאותה של חרת ומחירת את אי תלותה. הציבור חרתי נזקק לשפע התערבות מס עניינים דתיים. אולם חיקה ההדוקה שבין חרת למדינה (לרבות איפית נורמת דתיות על אנשים שאינם כאמינים וחסינת מוסדות דתיים למטרות מלכתיים) היא מטבע הדברים חסיסותית. כמס שהיא נודדת את חרת אל תוך הסערכת הממלכתית, כך היא נודדת את חרת לונים אל תוך הוטרות הדתיים, אי תלותה של דת במדינה חרתית לדת ולהשפעתה בקהילה יותר מאשר למדינה.

לא ככרי כל אהם איסורים דתיים הקבועים בספר חתומים אינם נאכפים עליו השלטנות, מפורים ביר דמה הנקשפים עליו הציבור חקיקתי אשר לך כמעט איבוד ככו חוק איסור כבורת כשר חורי. גם חוקי הער, האיסורים פחיתות בתי שעשועים כליל שבת, היו למשל ולשניה.

נמצא דרכים, מרסיות ואי מוט ריחה, העוקפת את האיסורים חיים, מרכבת את חקשיים הריכיים והאיראלונים ומקלות על הנצאות המיקוה. חבורת רמת, כמו גם שר סת משמעות רמת, חוו בפשרן, כי פער בין מצאית ואידאולוגיה לבין הברחה אינו יכול להתקיים לאורך ימות. פער כזה נטה להימנע באמצעים שונים, עליו מוסדות שונים.

הואיל החוקה היא חיקון שלטוני וכס מן ליטוטו ניתן היה לצפות כי היסוד דתי לפחות דתי, לאומי, יתייבב בראש הנאכפים למענה, כירעו, פני הדרכים שונים. נוסף למעמית העוקפנית העומדים למסכול עצמ ריעון חובקה נשפי עת גם שפנות הנרעות לילתל הבעית אלה אפיה החיר של המדינה באמצעות חוקה.

הצעת החוקה שגובשה באוניברסיטת תל אביב מושחתה על עק רונת השיוון חופש הבחירה. על מיושרת על כתי החרי בין עולם המושנים דתי לכו הדמוקרטי וכן הציבור דתי לחילוני. הצעה לא נאה לרמות עין דת לכרינה גם לא להפריד בין שתי עמדות. אלא כבקשת למצוא מודל כפיה אשר בעוד לעקטנות הדמוקרטית ככיא כהסנת את ואנטיסמים החותיים של דת הציבור חרתי.

בניסח הצעה עוסק העיקרון של חופש חרת. לרבות כביעה מפורשת, בעלת מטיית, של המלקות מניעה חמושה העיקרון עכב שמירת מצוות דת (למשל, כפיה). היא מנעקת לטי שאינו שבו חורה ומצוות את חופש חרת: חתי מפרע יענה את החירוק חתי ואת תרומיה במיחותיים דתיים ובמטרות דתיים היא מנציחה את דברות כבדיל ובמטרות ציבור כשל הצודר החיוני באחרות ובמשמעות קביעת השבת כיום מנחה אויר. עליו הכנסת חורה מרית: קעלה חרת מוכה לארומעיה סהילתית יכור וכור מיה של קהילה כו. לשמירה על ארחה חיה חור אינו אנטרס עם צרכי של ציבור כעל אופי אחר.

אך חלק מה שחוסה כיום כעל כפיה על הסטטוס-קו עשוי ל' המנא עליו הצעה, מחוץ למרח ההקמי, כו עשוי להיות נודלם של חוקק האוסר מבורח חור והחוס האוסר העט חמץ משרות ריבים נכל אחר מוצע כי יחיה חופש חרית מוגבל בענייני נישואין וגיר וגי, ניתן יהיה לכבד בנישואין וכו גירושין אחרים לצד אלה דתיים. אולם מי שנישא בנישואין דתיים לא יוכל להתגרש אלא ככית דין רבי. חפש כחורה יהיה גם לכי סמרה ניתן יהיה לחקים בני עלמן חילתיים לצד אלה הרבקים כוהמ.

מסבין למדינה

שימוש בכוח מולטי לכפית ארחה חיים או השקפת עולם מסוכן תמיד למימוש יותר מאשר לרוב הוא מעניק הכשר אידאולוגי לכ פית נרמות אנטיסמית ולא חר לניות בלברו על ציבור דתי. מטבע הדברים, חוקק המימוש חייב להת' קדם נדר תופעה כו. נרעון מורכ ליסטי כשם רוב פרלמנטרי בעניינים שבאלה עלול לפעול כנומרג נדר הענטרסטים והתים אנו מספקים בני דתו את הלגיטי מיה של טיפת הרוב הפרלמנטרי צדיק לכפית ארחה חיים מסוס לילקית חרות אישית כנכל אידאולוגית.

בעני חכם עושה הציבור חרתי שימוש לרעה בערכי הדמוקרטיה. המורה על כלי המשחק דתי חקיקתי והמפרה על חוסר מקור ובוטה של המדינה בענייני אמונת ודעות, וזו הפעלת כוחה המחייב לכפית ארחה חיים מסוס, זה מנג לדת ומרעוט דתי. אמור שיהפכו לרבי כיים.

כעקר לכן יש לרשש שתי כערות רוחות: האיסונה - אן חרת בין הנרמה החילונית חוקה נוק או דיון המחירה מבורח חר פטית ולמשל, בין כשר לטוח, בין משרת שבת לחילולה בין נישואין דתיים לאחרונים, לבין הכשר דתי או לגישמיה כלשו. לנעמה כו. חמיכה כחוסר חקיקתי, אשר כמר כו חרית חופשית, אינה החוה כנה של נישואין אחרים. חילול שבת ואבילת מרפיה חקיקה כו אינה מעניקה לנישואין שאם חרתי לכי אלה זה תו די

המדינה והציאות, לעומת זאת, אינה מפירה בו ניסיון 40 שנות מסטוס-קו חכית כי שהחיקה חרתה, שאמורה חרתה למנוע דפורה בין חרת למדינה, הישגה בריק את חופש הציבור בין הציבור הישראלי לרת ישראל חרך ומצמק, לכיבור זה צבאלפת שנתא, כעיקר מצו חור הצעה, לכל המורה עם מרשע אנונימי.

רעוקא חמקר הסטטוס-קו הוא איפוא ואנוסר הכנוח להפרו מור חות בין דת למדינה, מי שהחיקה קרובה לכו חרת ישראל חיונית ישיים לו, חותר לשיוו רצוני המפלגות חרותות אשר הציבו את הדמוקרטיה ומלוטית חעלו אהה חרונה של אידאולוגיה ככרי כול, מעדיפות ללה את מאבקיות כחפר שבין חירוק חוקה לבין משרת קולאציוו רופי, שות מס' מרות בו - מסקיות נכבדת - לשו מאנוני, חן יעושי השנים מרומים למחח מידי וקבר עליוני הכר עריגי, עוקוה, לטוח אררה, חן דרבה של כמלגה מולטי, החולת אל הקפתי אהת לאביע שנים, זו הככוח והמחויבות הצפוי לשיינים דתיים ולאנטרסטים של חרדים דתיים, המשמשים אברים מולטיים והשתתפים במשחק ה מולטי.

כאשר החוקה חרותה היא חרי טו, לכירון החיר, הציבור חרתי כחוקי את העיקר. לרדיו היא מחלקי על לתפקיד חיוני חרתי גם יחד שבו עליו למלא, היא משחררת אותו, ככבו, מאבק פנימי חיצוני, בעבור הציבור חרתי לכו היא חוליק להתמודדות אשר תת על פשר יהדותו ועל משר שונה. חקיקה חרתה ככפיקה לא ככיוול, את עלה חתומה הפגשו עם חרת נערד כביטוד הקשה כיותר והמקוסם ביותר, דוא מרוב כל שריו של רצון סוכ ומכיל את צמיתה של כל דבנה כעורה ככיוה.